

Provtagningsanvisning Blododling - Instruktion - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Titel: Provtagningsanvisning Blododling	Dokumentkategori: Instruktion	Omfattning: Hälso- och sjukvård Region Gävleborg
Dokumentägare: Biträdande vårdenhetschef KML	Dokumentansvarig: Kvalitetssamordnare KML	Beslutsinstans: Biträdande vårdenhetschef KML
Diarienummer: Ej tillämpligt.		Datum för översyn: Se giltigt t.o.m.

Aerob och anaerob odling

<p>Remiss</p>	<p>Beställning via Cosmic eller LabPortalen. Sökväg: Mikrobiologi → Blododling. Alt. hittas via sökfunktionen. Se Bilaga 1.</p> <p>Reservrutin: Pappersremiss (Remiss X, Laboratoriemedicin Region Gävleborg)</p> <p>Vid elektronisk remiss kan antingen 2 eller 3 flaskpar, eller pediatrik flaska väljas.</p> <p>Anamnes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ange om provet är taget från infart, och i så fall vilka flaskor - Vissa tillstånd bör anges på remissen då det krävs förlängd odlingstid, för detaljer se längst ned i stycke provtagning. - Eventuell antibiotikabehandling (avslutad, pågående eller planerad med preparatnamn). Finns någon antibiotikaallergi? <p>Vid misstanke om brucellos, tularemi eller melioidos ska detta alltid anges på remissen.</p>
<p>Provtagning</p>	<p>Provtagningsmaterial: Aerob odlingsflaska, grön kapsyl, artikelnummer 231014 Anaerob odlingsflaska, orange kapsyl, artikelnummer 231015 Pediatrik flaska, gul kapsyl, artikelnummer 231048</p> <p>OBS! Flaskor ska förvaras stående, mörkt i rumstemperatur, ej i närheten av värmealstrande föremål. Använd <u>inte</u> flaskor som har mindre än 10 dagar till utgångsdatum. Skadade flaskor eller flaskor med grumligt medium, högt gstryck (putande membran) eller gul sensor i flaskans botten ska inte användas.</p> <p>Rekommenderad blododlingsvolym är 40-60 ml, dvs 2-3 flaskpar vid varje blododlingsomgång. Varje flaska fylls med 8-10 ml venöst blod. Rekommenderad provtagningsordning är aerob flaska 1, anaerob flaska 2, aerob flaska 3, anaerob flaska 4, och alla flaskor kan tas via samma stick. Första portionen blod (3-5 ml) ska avskiljas i vakuumrör med desinficerad kork och därefter kasseras, eller sändas för annan analys om tillämpligt.</p> <p>Pediatrik flaska (aerob för små barn / särskilt svårstuckna patienter) fylls med 0,5 – 4 ml.</p> <p>Desinfektera huden och gummimembranen på odlingsflaskorna med Klorhexidinsprit 5mg/ml el motsvarande.</p>

Provtagning forts...	<p>Vid prov för blododling är huddesinfektion mycket viktig och kan inte likställas med den som sker vid prov för Klinisk kemi. Vid för kort desinfektionstid kan blododlingar kontamineras med hudbakterier, vilket leder till falskt positivt blododlingssvar. Provtagning genom kvarliggande kateter görs endast i undantagsfall på grund av risk för kontamination. Vid odling från små barn bör aerob flaska väljas om blodvolymen blir så liten att det är svårt att dela upp den. Anvisningar om venös provtagning, blododling etc. finns i Handbok för Hälso- och sjukvård.</p> <p>Odlingstid: 5 dagars odlingstid är standard. Vid misstanke om endokardit, fungemi (svamp), brucellos eller tularemi ska detta framgå på remissen, odlingstiden förlängs då till 10 dagar.</p>
Förvaring/transport	<p>Flaskorna ska transporteras till Mikrobiologiska laboratoriet snarast.</p> <p>I Hälsingland tas kontakt med det lokala laboratoriet för taxitransport om provet ej bedöms kunna vänta på ordinarie transport, se lokal rutin. Skickinformation för mottagningar och avdelningar Hudiksvall. Skickinformation för mottagningar och avdelningar Bollnäs</p> <p>Förvaras i rumstemperatur i väntan på transport.</p>
Analyserande laboratorium	Enheten för Klinisk mikrobiologi, Gävle sjukhus
Referensintervall	Ej tillämpligt
Svarstid	<p>Positivt odlingsfynd telefonbesvaras.</p> <p>Negativt svar efter 5 dygn alternativt 10 dygn (vid endocardit-, fungemi- eller brucellos/tularemi-frågeställning).</p>
Ackrediterad	Ja
Efterbeställning	Förlängd odlingstid kan beställas inom 5 dygn.
Patientinformation	Ej tillämpligt
Biobanksprov	Nej
Kommentarer/övrig upplysning	Förorening i samband med provtagning kan inte elimineras helt. Fynd av KNS i en flaska av fyra svaras utan resistensbestämning men med kommentar att kontakta laboratoriet om resistensbestämning önskas. Om remiss anger

Kommentarer/övrig upplysning forts...	endocarditmisstanke svaras även enstaka fynd med resistensbestämning. Fynd av samma bakterieart vid två provtagningsstillfällen i följd gör kontamination osannolik.
Medicinsk bakgrund/indikation	Misstanke om bakteriemi, fungemi, sepsis, endocardit eller vid oklar feber

Kommunikation och implementering

Dokumentet finns publicerat på samlad sida för provtagningsanvisningar på Samverkanswebben ([Provtagningsanvisningar - Region Gävleborg](#)).

Vid behov av kommunikering om ändringar i dokumentet utses relevanta kvalitetssamordnare som extra uppföljare på dokumentet. Dessa ansvarar sedan för att ändringarna kommuniceras inom berörda verksamhetsområden.

Medverkande och granskare

Provtagningsanvisning framtagen och granskad av metodansvarig samt granskad av medicinskt ansvarig.

Senaste revideringar

Datum	Revisionsnr	Ändring
2025-09-04	1	Nytt dokument utifrån uppdaterad dokumentstyrning, ersätter dok. 09-79553. Ändrar till journalsystem Cosmic och lägger till sökväg i Cosmic.
2026-04-13	2	Lagt till Bilaga 1, Beställning i Cosmic. Lagt till artikelnummer till flaskor samt förvaring och kontroll av flaskor innan användning.

Bilaga 1, Beställning i Cosmic

För att få med alla flaskor vid beställning av blododling rekommenderas att gå in via Mikrobiologi → Paket och välja önskat antal blododlingsflaskor, antingen 2 flaskpar eller 3 flaskpar, se bilder nedan. Då läggs alla ingående flaskor upp per automatik och både rätt antal och rätt typ av etikett kommer att skrivas ut.

Blododling 2 flaskpar består av 2 aeroba och 2 anaeroba flaskor.

Blododling 3 flaskpar består av 3 aeroba och 3 anaeroba flaskor, rekommenderas vid endokardit eller vid behov för att öka metodens känslighet.

OBS! Det är av stor vikt att odlingsflaskorna märks med rätt etikett, dvs etikett för första provtagna flaska (aerob) med etikett B1, andra provtagna flaska (anaerob) med etikett B2, tredje provtagna flaska (aerob) med etikett B3, fjärde provtagna flaska (anaerob) med etikett B4, osv om fler flaskor finns i beställningen.

Rutinen bör följas för att blododlingsflaskorna ska hållas ihop i provsvaret i Cosmic, vilket är en patientsäkerhetsfråga. Dessutom debiteras varje beställning för sig, oavsett antal flaskor, vilket medför en onödig kostnad ifall beställningen ej görs korrekt.

